

לקראת שבת לכו ונלכה

היזוק שבועי "והשיב" שבת פרשת וישלח תשפ"ו

בס"ד

"לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל"

ה"חתיס סופר" מסביר הפשט בגמרא (ברכות י"ג) "לא שיעקר יעקב ממקומו, אלא ישראל עיקר ויעקב טפל לו", הטעם לכך, כי השני שמות - יעקב"ב ישראל"ל בגימטריא קר"ע שט"ן, לרמז בזה שיש בכח ב' שמות אלו לקרוע ולבטל את השטן. לכן ביקש שרו של עשיו (הס"מ) לעקור שם יעקב לגמרי, אבל אצל הקב"ה כתוב: "ויאמר לו אלוקים שמך יעקב" ורק אח"כ הוסיף, "לא יקרא שמך עוד יעקב, כי אם ישראל יהיה שמך".

מכל האמור אפשר לפרש, שלצורך עבודת השם שלנו, חייבים אנו להשתמש בשני השמות - 'יעקב' וגם 'ישראל'. כי בעצם בכל אחד מאיתנו מורכבים משתי בחינות אלו, וזאת כשנופלים, ונמצאים בשפל, חלילה, אז אנו בבחינת 'יעקב' (לשון עקב); וכשמתגברים ועולים בחזרה למעלה, אז אנו בבחינת 'ישראל' - שהוא שם עליון מלשון 'ישר-אל'. לכן, עלינו לדעת שאחרי נפילה אין לנו להתיימש כלל, כי הרי יש בתוכינו את בחינת 'ישראל' העולה 'ישר-אל' המחוברים ישר לקוב"ה, כמאמר הזוה"ק "קוב"ה ישראל ואורייתא חד הוא".

המסר שנוגע לנו, כל אחד מאיתנו בשם 'ישראל' יכונה, גם זה שנפל הכי מטה, ה"י, עכ"ז עדיין ישראל הוא, כמאמר חז"ל (סנהדרין, מ"ד) "ישראל אע"פ שחטא ישראל הוא", כי הנקודה היהודית שהיא הנשמה טהורה היא, וכדברי האוה"ח הק' בפרשת בלק: "לא הביט און ביעקב", אפילו ביעקב (דרגה נמוכה), כשהוא מביט בפנימיות מפעלה אין און! וזה מה שרומז הפסוק "לא הביט און ביעקב וְלֹא רָאָה עֵמָל בְּיִשְׂרָאֵל, ה' אֶלְקֵינוּ עִמּוֹ וְתָרוּעַת מִלְּךָ בּוֹ" - כי גם אם יהודי נמצא בשפלות בבחינת און (רוע, עוול) ועמל, עם זאת ה' אלוקיו עימו, כי דווקא מהמצב שבו נמצא מעלה נחת-רוח לבורא יתברך, כי כך נגזר משמים שאדם זה, בדיוק הוא שיעבוד את בוראו ברגע זה ודוקא במצב השפל שנמצא בו, אשר אז יהיה 'אלוקיו עימו' כלומר, שיהיה לו סיעתא דשמיא שיוכל להתגבר על הקשיים, כי אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו (קידושין ל:).

כשיעקב אבינו נאבק עם המלאך, שהוא שרו של עשיו, אמר הוא ליעקב (ל"ב, כ"ט): "ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל". אולם בהמשך הפרשה, כשנתגלה הקב"ה אל יעקב בבואו מפרדן ארם כתוב (ל"ה, י): "ויאמר לו אלוקים, שמך יעקב, לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך", פירש"י: "לא יקרא שמך עוד יעקב, אשר הוא לשון הבא במארב ועקבה; אלא 'ישראל', שהוא לשון שר ונגיד". ובגמרא (ברכות י"ג.) מובא: "לא שיעקר שם יעקב ממקומו, אלא 'ישראל' עיקר, ויעקב טפל לו". דהיינו, מדריגת 'יעקב' היא פחותה ממדריגת 'ישראל'.

לפי"ז יש להבין, אחרי שהקב"ה הכתיר אותו עם השם 'ישראל', שהוא העיקר, א"כ מדוע עדיין יש צורך בכלל בשם 'יעקב', אשר היא מדריגה פחותה ממדריגת 'ישראל'?

אלא אפשר לתרץ מדברי ה'אור החיים הקדוש' בכמה מקומות (ויחי, יתרו, בלק) שמבאר, שכלל ישראל, נקראו בשם יעקב- בזמן שאין עושים רצונו של מקום; ובשם ישראל, בזמן שעושים רצונו של מקום. כלומר, 'יעקב'- הוא שם הנמוך השייך אל העקב; ואילו השם 'ישראל' הוא השם העליון כנאמר "כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל".

והנה דברי ה'אור החיים הקדוש' בפרשת בלק עה"פ (כ"ג, כ"א) "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל", "לא הביט און שהוא רושם המפעל הרע, אינו אפילו ביעקב שהן המון העם שיתכנו בשם יעקב שכלם נשמרים מעשות רע, והגם שיטעו מדרך השכל אינו נקבע בנפשם האון שהוא חלק הרע, ע"ד אומרו (שה"ש ד' ז) 'כולך יפה רעית, ומום אין בך' פירוש שאין החטא עושה מום קבוע אלא לכלוך העובר ע"י רחיצה והדחה". עוד פירוש (שם): "שאין ה' מביט אל המחשבה הרעה, ביעקב, פירוש שאין עושה ביעקב המחשבה הרעה רושם האון שהיא ענף הרע, ולזה דקדק לומר לשון הבטה שהיא יותר מהראיה פירוש כי הגם כי בראיה ראשונה הוא רואה מחשבה הרעה כשהוא מביט בפנימיות מפעלה אין און, ודקדק לומר און ביעקב פירוש שאינו עושה בו החטא שהוא רושם, וזה אפילו בהמון העם אשר בשם יעקב יכונה".

בברכת שבת שלום - א גוטן שבת!

« הפצת העלון לויכחי חרבים נתרם: לע"צ החרוזה רבי יחזקע אהרן בחרוזה רבי שאול זצ"ל »
נלביע י"ג כסלו תשכ"ו חוקדש ע"י נעו לזכות ולחצלתה משפחת שיחיו

להצטרפות לקבלת העלון במייל ולהנצחות: 3137526@gmail.com

משפחת "והשיב" - הבית החם להורים לנוער מתמודד
קו המערכת - "והשיב" | השארת הודעות: 02.313.7526

קו החם • ייעוץ והכוונה • סדנאות • קבוצות תמיכה • כינוסי חיזוק • חיזוקים שבועיים